



REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Intervju s Predsednikom Vlade RS Janezom Janšo za Četrto radijsko mrežo, Radio Kranj, 27.04.2006 ob 17. uri
(besedilo ni lektorirano)

IZTOK GOLOB: Lep pozdrav poslušalcem Četrte radijske mreže iz Urada predsednika vlade Janeza Janše. Gospod Janša, dober dan. Hvala za to, da nas gostite v prostorih vlade.

JANEZ JANŠA: Ja. lep pozdrav, hvala za obisk.

GOLOB: Bliža se druga obletnica članstva v Evropski uniji. Slovenija se je v dveh letih dobro zasidrala in je nesporen favorit med novimi članicami unije po večini objektivnih merljivih kriterijev, kot pravite. Kateri so ti kriteriji?

JANŠA: Gre seveda za, predvsem za primerjavo standarda. To je ključen kriterij, po katerem se seveda primerjajo med sabo tudi državljani Slovenije, državljani različnih držav Evropske unije. No in po tem kriteriju je Slovenija napredovala v zadnjih dveh letih tako, da smo zdaj prišli na tam blizu 82 odstotkov bruto domačega proizvoda po kupni moči povprečje Evropske unije, kar je napredek, ki kaže, da Slovenija v teh dveh letih je napredovala hitreje, kot pa se je razvijala Evropska unija, tako da zmanjšujemo zaostanek za najbolj razvitim delom. No, obstajajo tudi drugi merljivi kriterije. Eden od teh je pakt stabilnosti in rasti, ki določa neke makroekonomske okvire za države članice Evropske unije, višino proračunskega primanjkljaja, zadolženost, inflacijo in Slovenija izpolnjuje vse pogoje Pakta stabilnosti in rasti, hkrati pa smo v tem času izpolnili tudi pogoje za prevzem evra kot edina kandidatka in če bo šlo vse po sreči, ne bo posegla višja sila s kakšnimi nenadnimi šoki v svetovnem gospodarstvu, kar bi lahko vplivalo tudi na nas, bo Slovenija dokončno dobila pozitivno poročilo in z januarjem naslednjega leta tudi prevzela evro oziroma stopila v evropsko monetarno unijo. Od 25 članic Evropske unije, naslednje leto verjetno 27, ko prideta še Bolgarija in Romunija, je trenutno v območju evra smo 12 članic, se pravi manj kot polovica. Slovenija bo trinajsta, prva nova članica in tudi ne zadnja glede na stare članice, tako da bomo nekako že po dveh letih in pol članstva v evropski uniji stopili v ožji krog Evropske unije, ki ga območje evra zagotovo predstavlja in ta korak bomo zaokrožili tudi z vstopom v notranje šengensko območje, kar pomeni, da na naših notranjih mejah z drugimi članicami Evropske unije ne bo več vidne meje.

GOLOB: So to najpomembnejši dosežki te vlade, ki bi jih vi poudarili, ali je še kakšen?

JANŠA: No, to so dosežki, vezani na članstvo Slovenije v Evropski uniji, ki kažejo, da je Slovenija čas teh dveh let dobro izkoristila. Med uspehi, vezanimi na ta isti status, članstvo v Evropski uniji, je zagotovo možno naštetih tudi dobra pogajanja za naslednjo finančno perspektivo. S finančnega oziroma z materialnega vidika je to izjemno pomemben dosežek. Gre za dejstvo, da si je Slovenija zagotovila v obdobju od 2007 do 2013 status neto prejemnice iz evropskega proračuna, kar pomeni, da

bomo iz evropskega proračuna dobili za dobri 2 milijardi evrov več denarja, kot pa ga bomo tja plačali. Kar pomeni, seveda, da bo neto priliv v tem času v tolarjih skoraj 500 milijard in Slovenija je na ta način prvič v položaju, ko od nekje denar dobiva, ne pa ga samo plačuje. Prej smo bili desetletja ali pa stoletja vedno vezani na neke naddržavne skupnosti, ki smo jih financirali. Še posebej to velja v obdobju Jugoslavije, ko je Slovenija namenila ogromno denarja za nerazvite dele Jugoslavije, pa tudi za Jugoslovansko vojsko, ki nas je potem celo napadla. Zdaj pa smo prvič v položaju, ko lahko tisto, kar ustvarimo, porabimo doma, hkrati pa bomo dobili še pomoč bolj razvitih držav Evropske unije, ki plačujejo v evropski proračun oziroma so neto plačnice.

GOLOB: Ampak aprilski rezultati javnomnenjske raziskave Vox popoli kažejo, da se je podpora vladi in vaši politiki spet zmanjšala. Kako komentirate te raziskave?

JANŠA: No, torej dosežki, o katerih sem govoril in ki so nesporni in ki so zelo vidni, če greste v tujino in od tam gledate na Slovenijo in delate to primerjavo z drugimi primerljivimi državami, ti dosežki v domači javnosti več ali manj niso vidni, ker se ne poudarjajo. Poudarjajo se pač vse tisto, kar bi morda lahko ljudi zmotilo, še posebej pa se dela strah iz napovedanih gospodarskih in socialnih reform, kjer pa je se je temu nemogoče upirati, ne. Če želi nekdo prikazovati samo potencialne negativne učinke nekaterih korakov, potem proti temu ni obrambe, ker ne moreš vnaprej pokazati rezultatov, ker je treba do njih šele priti. In to seveda ni samo ? ne vem ? odraz nekega specifičnega slovenskega medijskega prostora, je tudi do neke mere normalen pojav v vseh državah, kjer se vlade lotevajo reform. Nikjer v podobnih položajih vladam v takšnem položaju ne zraste popularnost. Kjer gre za to, da se uvajajo spremembe, in večina, ki se jim zdi, da živijo kar dobro, je skeptičnih do takšnih sprememb, kjer, kot že rečeno, če se poudari, kaj bo vse treba narediti za to, da nekaj nekoč v prihodnosti bo bolje, potem še posebej Slovenci zastržemo z ušesi, ker smo teh stvari včasih veliko poslušali, rezultatov je bilo pa malo. No, zdaj je celotna Evropska unija v položaju, ko se mora prilagajati izzivom globalizacije. Kolikor tega ne bomo storili, bomo zaostajali in dejansko bodo prišli slabi časi. Zaenkrat časi niso slabi, Slovenija ima dobre rezultate in v tem času je potrebno spremeniti nekatere stvari zato, da bodo ti rezultati takšni, se pravi dobri, ostali tudi v prihodnje. V nasprotnem primeru bo streha začela puščati in za elegantne ukrepe, ki so zdaj še možni, bo takrat prepozno. Res pa je, da ima vlada težave ob lepem vremenu poleti ljudem dopovedati, da je treba streho popraviti zdaj.

GOLOB: Z nami je predsednik vlade Janez Janša. Pred približno tednom dni ste v Novi Gorici ocenili, da je Slovenija pred najugodnejšim obdobjem v zgodovini. Kaj točno ste imeli s tem v mislih in katere priložnosti, ki jih kaže izkoristiti, ste imeli v mislih?

JANŠA: Torej, to trditev je seveda možno empirično dokazati. Deloma sem jo utemeljil že prej z pač opisom našega globalnega finančnega položaja, kajti Slovenija zdaj prvič prihaja v pozicijo, ko bo za svoj razvoj dobivala dodatna sredstva iz bruseljskega proračuna. Prej nikoli nismo bili v takem položaju. Po drugi strani smo od osamosvojitve naprej v veliki meri vzpostavili delujoče tržno gospodarstvo, tudi večino potrebnih institucij, ki približno delujejo. Še največ problemov je v sodstvu, kjer so veliki sodni zaostanki, ki tam, kjer gre recimo za sodne spore na gospodarskem področju, neposredno vplivajo na gospodarsko rast in to v negativnem smislu. Ampak situacija je boljša, kot je bila kdajkoli prej, in tudi zunanje okolje je za Slovenijo ugodno. Ne mislim tukaj samo na makroekonomsko okolje, na

razviti evropski trg, ki mu zdaj pripadamo, na finančna sredstva, ki jih bomo dobili iz evropske blagajne, ampak mislim tudi na varnostno situacijo v Evropi. Po prejšnjem stoletju, ki je bilo stoletje vojn, nesreč, tragedij, delitev, tudi vsakovrstnih drugih nesreč, smo v 21. stoletje vstopili v bistveno bolj optimističnem ozračju, ko se Evropa, ne da se deli, kot se je včasih, ampak se združuje, padel je berlinski zid, konec je hladne vojne, meje z zahoda, ta beseda je včasih simbolizirala demokracijo, visok standard, spoštovanje človekovih pravic, se je drastično pomaknila proti vzhodu in jugu in pokrila tudi Slovenijo, ta prostor, recimo temu blaginje, vsaj relativno je pokrila tudi Slovenijo in zaenkrat kljub seveda vsemu, kar se dogaja, pa terorizmu in tako dalje, vseeno lahko rečemo, da v neki predvidljivi prihodnosti ne grozijo Evropi katastrofe, s kakršnimi se je soočala v prejšnjem stoletju. Se pravi, tudi to zunanje okolje je ugodno. Tudi notranji potenciali Slovenije se izboljšujejo v tem trenutku. Večina mlade generacije študira v pogojih, ki so? ki jih je sicer možno še bistveno izboljšati, vendar so že zdaj vsaj relativno primerljivi z pogoji v drugih evropskih državah ali pa podobno razvitih državah. To pomeni, da bo v nacionalnih okvirih vedno več znanja, s katerim se bo dalo več ustvarjati, tudi več na nek način vlagati v izboljšanje življenjskega okolja, tudi varovanje okolja, z drugimi besedami v kvaliteto življenja, skratka Slovenija se bo lahko posvečala stvarjem, katerim se prej za daljši čas nikoli ni mogla, ker je bila vedno soočena z nekimi izzivi ali pa je bila vezana na odločitve, ki so se sprejemale ne vem na Dunaju, v Rimu, v Beogradu, Budimpešti, kjerkoli. Zdaj teh omejitev ni več in prihaja čas, ko, ne vem, tudi Slovenci lahko doživimo neko daljše obdobje razcveta, kakršnega so doživele v svoji zgodovini vse tiste države, ki so danes zelo razvite.

GOLOB: Kako ste zadovoljni z odzivom strank na povabilo k podpisu partnerstva za razvoj? Zakaj je bil ta podpis recimo tako pomemben, kaj ta pogodba dodaja sicer ustaljeni praksi soočanja mnenj v državnem zboru?

JANŠA: Torej, ta sporazum ima svoj praktičen pomen. Omogoča čisto praktične učinke v smislu večje podpore konkretnim zakonskim projektom za uresničevanje ciljev, ki so opredeljeni v tem sporazumu partnerstva za razvoj in to je pomembno. Vendar pa je ključna dodana vrednost tega sporazuma v dejstvu, da je ta podpora širša od podpore aktualni vladi v parlamentu. Se pravi, s tem presegamo neko klasično delitev med pozicijo in opozicijo. To preseganje dosegamo na neki točki, ki je za slovensko prihodnost ključnega pomena. S tem dobimo nek globalen, bolj objektivni pristop v strokovni javnosti, v politični javnosti, ne samo v parlamentu, ampak tudi nasploh, do konkretnih predlogov in rešitev. Če bi šlo samo za predloge, ki jih izoblikuje vlada oziroma vladna koalicija, potem opozicija temu običajno avtomatično nasprotuje in predlog se ne tehta, meri glede na vsebino in na rešitve, ki jih ponuja, ampak glede na predlagatelja, glede na to, kdo ga je predlagal. In če ga predlaga vlada, potem je opozicija proti in tisti, ki so bili na volitvah za stranke opozicije ali pa so bolj politično angažirani, potem začnejo gledati skozi to prizmo na samo vsebino in to je negativno, kajti tudi strokovnjaki, ki so potem pozvani k presoji takšnih projektov, težje zagovarjajo neko rešitev tudi, če se jim zdi dobra, ker bi jim takoj prilepili etiketo, da so provladni, oziroma ji težje nasprotujejo, če mislijo, da predlog ni dober, ker bi dobili etiketo, da so opozicijski. S to širino smo dobili možnost boj uravnoteženega tehtanja predlaganih rešitev in to bo seveda na koncu prispevalo k večji kvaliteti sprejetih odločitev.

GOLOB: Borut Pahor vas je že pozval k sklicu prve seje, predstavil tri predloge: potrebo po dogovoru o usklajevanju predlogov zakonov iz okvira gospodarskih in

socialnih reform , ki še niso začeli procedure, potrebo po oceni dosedanjega poteka reformnega procesa ter pobudo, da partnerje sporazuma obvesti o razpoloženju ljudi glede reform. Kdaj bo ta prva seja?

JANŠA: Ta prva seja je že sklicana 8. maja, tako kot je bilo okvirno dogovorjeno, in tudi vsebina, ki jo predlaga gospod Pahor, je bila že prej dogovorjena več ali manj za ta prvi sestanek. Zdaj če je on smatral za potrebno, da to ponovno poudari na tiskovni konferenci, s tem ni nič narobe, jaz sem vesel podpore njega in njegove stranke k temu projektu, ker pač to daje neko dodano vrednost, o kateri sem rej govoril. In tudi te javne tribune, ki jih ima on po Sloveniji, kjer govorijo o reformah, so po mojem mnenju zelo koristne, ker se tam zbira neka publika, ki praviloma ne podpira vlade, ker je to pač članstvo in simpatizerstvo opozicijske stranke, ki se ni pridružila vladi, čeprav je bila vabljen, in se lahko pač na licu mesta v teh razpravah soočijo argumenti proti in ko pride enkrat do soočenja, pride tudi do tehtanja in na koncu lahko do kompromisov. Če tega stika ni, potem so opozicije zabetonirane in to, ko gre za takšne stvari, ki so ključne za slovensko prihodnost, ni dobro.

GOLOB: Kdaj točno bo vladna služba za razvoj dobila novega ministra in, če so, katera imena so v igri?

JANŠA: Zdaj o imenih v tem trenutku ne bi govoril. Imel sem vrsto razgovorov, bilo je tudi kar, bom rekel, nekaj samoiniciativnih ponudb, je pa odločitev blizu in državni zbor bo skoraj zagotovo na naslednji, se pravi na majski seji odločal tudi o kandidatu za novega ministra brez listnice, ki bo vodil službo za razvoj.

GOLOB: Ampak zdi se, da je javna razprava, taka ali drugačna, okrog teh reform kar nekoliko potihnila v zadnjem času, ni več tako žgoča, kot je bila, ne vem, takoj na začetku.

JANŠA: Na začetku oziroma kar dolgo časa po predstavitvi tega okvira gospodarskih in socialnih reform se je razprava koncentrirala zgolj na enega od sedemdesetih predvidenih ukrepov, to je na enotno davčno stopnjo, čeprav to sploh ni cilj reform, to je ena od poti, po katerih lahko pridemo do bolj učinkovitega davčnega sistema, kar je pa samo en manjši del pač tega reformskega paketa. V kolikor bo predlagan ali pa v teh razpravah izoblikovana rešitev, s katero lahko dosežemo isti cilj po drugi poti, jo bomo seveda podprli, če bo imela tudi nasploh večjo podporo v koaliciji in seveda tudi znotraj partnerstva za razvoj, tako da je zdaj to počasi, po težkih mukah vendarle postalo jasno, da vprašanje reform ni vprašanje enotne davčne stopnje in da se je s tem manipulirala, tako da seveda tudi tista prvotna ostrina nasprotovanja nekako porazgubila. Hkrati je k umiritvi razmer prispevalo tudi dogajanje znotraj ekonomsko socialnega sveta, kjer poteka predstavljanje posamičnih reformnih ukrepov in usklajevanje, ključnih rešitev, ki zadevajo polje socialnega dialoga z poskusom, da se pač oblikuje nov socialni sporazum za prihodnje obdobje in seveda, ko se stvari soočijo in ko dobijo tudi konkretno vsebino, je tudi, ne vem, težje manipulirati ali pa težje pač nastopati z enostranskim pogledom, kjer moraš avtomatsko upoštevati tudi tisto, kar si dobil kot odgovor na neko vprašanje.

GOLOB: Bo davčna stopnja najtrši oreh, ali kaj drugega?

JANŠA: Trdih orehov je kar nekaj, predvsem zaradi tega, ker včasih za posamične predstavnike interesnih skupin težko videti vsebino, celo celotno vsebino oziroma celoto. Tako da če gledaš samo na en ukrep, ki dejansko predstavlja neko prerazporejanje dohodka, potem jasno tisti, ki pričakuje, da bo nekaj manj dobil ali pa da bo moral nekaj več plačati, temu nasprotuje, če ne pozna tudi drugega

ukrepa, ki mu po drugi strani nekaj več vrača. Ravno pri davčni stopnji oziroma pri davčni reformi je ta zadeva, tako kot je predlagana, zaokrožena, se pravi, ne predlagamo davčne reforme, ki bi kogar koli prizadela tako, da bi se mu socialni položaj občutno poslabšal. Gre enostavno za to, da potem, ko se je dolgo časa o tem govorilo, pa nič naredilo, razbremenimo delo, naj delajo v Sloveniji najbolj obdavčeno praktično v celotni Evropi, imamo unikaten davek, ki se mu reče davek na plačno listo oziroma davek na plače, ki zelo obremenjuje podjetja oziroma gospodarstvo, če doprinaša v proračun bruto tam 120 milijard na leto, in res vsi se strinjajo v zvezi s tem, da je treba ta davek ukiniti, zato da bo gospodarstvo bolj konkurenčno. Tudi sindikati bi morali to zelo podpirati, čeprav so tukaj relativno tiho oziroma niso ravno glasni, kajti s tem, ko bo delo manj obdavčeno, bo tudi bolj konkurenčno in posledično bo to dobro seveda tudi za tiste, ki delo prodajajo, in teh je večina v tej državi. No, ampak problem potem nastane, ko je potrebno nadomestiti izpad tega dohodka in ta dohodek je treba nadomestiti, razen če ne ukinjamo socialne države, kar pa seveda ne želi niti vlada, niti sindikati, niti javnost, pa tudi delodajalci ne. In tukaj je pač treba poiskati tisto možnost, ki bo na nek način najbolj pravična, pa hkrati učinkovita, da ta sredstva bodo prišla in da jih? da ne bodo pobrana tistim, ki imajo že zdaj malo, ali pa tistim, ki so najbolj produktivni in to vlagajo v nadaljnji razvoj, od katerega imamo vsi veliko. Tako da so razmišljanja v smeri nekoliko večje obremenitve luksuza oziroma neproduktivnega premoženja, tukaj tudi z vidika nacionalnih koristi. Povsem logično, da je bolje, da nekdo, ki pač na trgu zasluži veliko denarja, ta denar vlaga v nadaljnjo produkcijo, širjenje proizvodnje, posledično odpiranje novih delovnih mest, kot pa v jahte, recimo. Ne sme biti sto milijonov, če jih nekdo vложи v proizvodnjo, enako obdavčenih, kot če nekdo teh sto milijonov vложи v novo jahto. V večini držav je tako, da je luksuz pač bolj obdavčen, in tudi mi bomo šli v to smer. Nikakor ne bo šlo za obdavčenje, ne vem, hiš, stanovanj, kar zdaj nekateri strašijo, ne, gre enostavno samo za to, da se naredi evidenca, ki bo omogočala pač pravično presojo. No in nekoliko bolj bo treba najbrž obremeniti potrošnjo, kjer pa je več možnih rešitev, nikakor ne samo enotna davčna stopnja.

GOLOB: No, eden od ukrepov je verjetno tudi zmanjševanje javne porabe. Vlada ves čas poudarja nujnost tega. Javne finance, denimo, ogroža tudi starajoče se prebivalstvo. Kako ocenjujete reformo pokojninskega sistema? Ali bodo, recimo, v kratkem času potrebne kakšne korenite spremembe?

JANŠA: Torej, delna reforma pokojninskega sistema je bila izvedena konec prejšnjega desetletja. Ta reforma je dala določene pozitivne rezultate. Gre za korak, ki ga je treba šteti v dobro prejšnjih vlad, ker je šlo za pomemben premik, ki je omogočil, da je Slovenija pač lahko več namenila oziroma, da smo v celoti lahko več namenili gospodarskemu razvoju. Bi bila situacija slabša, če pač te reforme ne bi izvedli. Res pa je, da nekateri ukrepi, ki so bili takrat sprejeti, šele zdaj stopajo v veljavo in da vseh učinkov še ni, je pa dejstvo, da se danes pač ljudje upokojujejo dve leti kasneje, kot so se pred štirimi oziroma petimi leti. Tako da reforma, ki je bila izvedena v času Drnovškovih vlad oziroma Drnovškove vlade, je pač tukaj dala neke rezultate, ki so razbremenili pritisk na pokojninsko blagajno oziroma ga vsaj ublažili. Zaradi tega po našem mnenju tudi ni bil potreben ukrep, ki je bil sprejet leta 2001 in ki smo ga mi zdaj popravili, ko so dodatno želeli upokojencem zmanjšati pokojnine s tem, da naj bi usklajevanja zaostajala ta rastjo plač oziroma stroškov. Mi smo to popravili, tako da so upokojenci danes v enakopravnem položaju in zaenkrat na kratki rok nekih dodatnih omejitvenih ukrepov tukaj ne bo treba sprejemati. Ponovno

revizijo bo potrebno narediti v roku kakšnih pet, šest let, v kolikor se bodo demografski trendi dalje slabšali, jaz upam, da se bodo obrnili in da kakšnih večjih zaostrovanj ne bo potrebno. Bo sčasoma, z desetletji prihajalo do podaljševanja delovne dobe po celotnem razvitem svetu, tudi zaradi pač staranja prebivalstva, odnosa med mlajšo in starejšo generacijo, pa seveda tudi zaradi napredka medicinske stroke. Življenje bo daljše, tudi aktivna doba življenja bo daljša. Že zdaj se je v sto letih bistveno bistveno povečala, vendar pa, kot že rečeno, so to napovedi, ki so deloma še, recimo temu zelo mehke oziroma nimajo ostrih robov in glede na stanje, kakršno je zdaj, zagotovo v nekem kratkoročnem obdobju kakšnih drastičnih ukrepov na področju pokojninskega varstva v Sloveniji ni treba sprejemati.

GOLOB: Pogovarjamo se s predsednikom vlade Janezom Janšo. Kako ocenjujete dosedanja pogajanja s študenti?

JANŠA: No, nekaj je bilo, bom rekel temu zanimive dinamike znotraj tega. Tako kot pred meseci sindikalni protesti zdaj tudi? oziroma zborovanje, študentsko zborovanje ni toliko služilo temu, da bi se prišlo do rezultatov, ampak pač, ne vem, po mojem mnenju pretirani politizaciji, ker običajno protestno zborovanje skličeš potem, če se sogovornik ni pripravljen pogovarjati ali pa, če izsiljuje, zavrača apriori dialog, ne pa na začetku, ne. Tukaj se je pač to naredilo na začetku; isti dan, ko so meni poslali zahteve, so prijavili protestno zborovanje, kar pomeni, da je bilo to že od začetka v scenariju. Jaz upam, da bo prišlo do streznitve, da bo možen resen dialog, da se ne bo odhajalo s teh pogajanj, da se bo stvar uskladila. Vsekakor pa ne glede na ta pogajanja, na te zahteve, bo Slovenija v prihodnje bistveno več vlagala v znanje, se pravi tudi v mlado generacijo, predvsem v večjo kvaliteto, v znanje, tudi v izboljšanje socialnih pogojev za študij tistim, ki tega res nimajo, ne. Zdaj nekatere zahteve, ki so bile v zadnjem času na mizi, so radikalne v tem smislu, da bi določene privilegije dobivali tudi najbogatejši, kar je seveda po drugi strani zelo krivično do delavcev, do zaposlenih, ki morajo ta denar potem prispevati z davki, in seveda vlada tukaj ne bo nasedla neki demagogiji, ampak bomo skušali uskladiti pravične rešitve.

GOLOB: Afera Holmec. Ob ponovni obuditvi vprašanja o domnevnem vojnem zločinu in reakcijah nekaterih politikov v Beogradu, grožnjah z bojkotom slovenskega blaga, ste nastopili zelo odločno. Se sme izvedeti, kaj ste, recimo, rekli premieru Koštunici?

JANŠA: Saj to je bilo več ali manj povedano tudi v sporočilu za javnost. Ne gre za nič takšnega, kar bi se ne smelo vedeti. Jaz sem srbskega predsednika vlade poklical potem, ko? ne po pisanju časopisov, ker pač za to vlada seveda ni odgovorna, ampak potem, ko je tudi eden od članov njegove vlade dal neko izjavo, ki bila daleč stran od resnice, in mislim, da je ta protest zalegel, ker takšnih izjav kasneje ni bilo več. Razložil sem mu tudi situacijo, s katero seveda ni bil seznanjen, ker je v srbskem časopisju pisalo povsem nekaj drugega. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da te afere ponovno niso zakuhalo Srbi, ampak jo je zakuhala slovenska državljanica, ki je zaradi laži, ki jih je izrekla v zvezi z domnevnim vojnim zločinom na Holmcu pred sodiščem, in da je bilo sklicanih vrsta obravnav, ki se jih ni udeležila, sodišče pa ni še nikoli odredilo prisilne privedbe, kot jo odredi običajno, če se nekdo ne odziva na poziv. Kolikor bi postopek tekkel v redu, mislim, da bi bil tudi zaključen in vsega tega ne bi bilo. Slovenija ima od tega škodo, zato ker to povzema potem evropsko časopisje, ki seveda ni seznanjeno z dejanskimi dejstvi, in pač ne zveni lepo, če te obtožujejo nečesa, kar predstavlja kršenje mednarodnih konvencij, čeprav je bilo že zdavnaj dokazano, da to ni res.

GOLOB: Je po novem primeru Joško Joras prišlo do kakšnih ohladitev odnosov s Hrvaško?

JANŠA: No, ti incidenti ob meji se pač dogajajo že dolgo časa. Hrvaška v glavnem ravna enako ne glede na to, kakšna vlada je in kdo se na drugi strani pogovarja z slovenskimi sogovorniki. In glede na vzdušje, ki je ustvarjeno, po pisanju tiska in tako naprej, tudi ni za pričakovati, da bi tam lahko prišlo do kakih strateških premikov, zato tudi z naše strani ne forsiramo nekih odločitev, ki jih ne bi mogli uskladiti. Seveda pa je Hrvaška dolžna z približevanjem evropski uniji implementirati evropske standarde in znotraj teh standardov so tudi pač politični kriteriji, ki narekujejo evropsko obnašanje. Tako da mi računamo, da se bo Hrvaška postopoma temu prilagajala in da bo s tem manevrskega prostora za neka groba ravnanja, poseganje policije na ozemlja, ki so slovenska, ali pa, gledano mednarodno pravno, status vsaj ni definiran. Tako da bo prišlo najprej do umiritev ozračja, potem pa tudi do nekih konstruktivnih rešitev. Slovenija je nekajkrat že ponudila svoje predloge, bil je celo parafiran sporazum, ki ga Hrvaška ni ratificirala, in računamo na to, da bo ta evropski proces tudi na Hrvaškem rezultiral v dejstvu, da bo sosednja država držala dano besedo in sporazume, ki jih dogovori, tudi ratificirala.

GOLOB: Ali je sestanek koalicije o odnosih s Hrvaško, ki ga je zahtevala SLS, že bil?

JANŠA: O tem ne bo posebnega sestanka, ker je takoj po praznikih sklican redni sestanek koalicije, kjer lahko vsaka koalicijska partnerica predlaga katerokoli temo. Če bo Slovenska ljudska stranka to temo predlagala na dnevni red, bomo o tem seveda govorili.

GOLOB: Kako komentirate odločitev Ustavnega sodišča, če sploh, ki je zadržalo zakon o ukinitvi protikorupcijske komisije?

JANŠA: No, vsako odločitev Ustavnega sodišča je seveda potrebno spoštovati. Tudi to. Seveda pa to ne pomeni, da se s takšno odločitvijo strinjamo, saj je pravzaprav smešna. Če bi rekli samo, da je politična, bi bilo to preveč blago. Gre za smešno odločitev, glede na to, da ne more biti protiustavno ukinit komisijo, kakršno nima nobena članica Evropske unije, ali komisijo, ki jo tudi Slovenija ni imela 15 let, ko je veljala nova ustava. Če bi bila ta komisija ustavna kategorija, potem bi jo morali imeti 15 let, ne pa nekoč, ko se je nekdo spomnil, da bi pozornost od problemov korupcije odvrnil na ta način, da se jo ustanovi, (nerazumljivo) komisijo, kamor se dajo kadri, ki so, ne vem, prej prisluškovali novinarjem in tako naprej.

GOLOB: Prejšnji teden ste bili na Goriškem, v nadaljevanju bo vlada obiskala?

JANŠA: Naslednji obisk je na Notranjskem, pa potem v Zasavju, pa Ljubljana okolica oziroma osrednja slovenska regija, s bomo zaokrožili pač prvi krog teh obiskov, ki so bili zelo koristni, moram reči. Veliko konkretnih vprašanj smo rešili na licu mesta, veliko v pripravah na obisk, veliko potem po obisku. Je pa to kar izreden dodaten napor in tudi izredna dodatna obremenitev celotne ministrske ekipe. Zato seveda ni čudno, da v nobenem od prejšnjih mandatov česa takšnega niso prakticirali.

GOLOB: Gospod Janša, mogoče za konec še kakšna misel ob današnjem in prihajajočih praznikih.

JANŠA: Gre za dva praznika, ki sta časovno blizu. Morda tudi deloma vsebinsko. Dan upora proti okupatorju je za Slovence pomemben zaradi tega, ker smo se kot narod ohranili v veliki meri prav s pomočjo upornišva skozi celotno zgodovino. In po svoje je dobro, da zadnje čase ta praznik dobiva prvič vseslovenski značaj, drugič, da

se v tem afirmirajo tudi dogodki iz zgodovine slovenskega uporništva, ki so bili dolgo časa zamolčani, recimo TIGR kot prva uporniška protifašistična organizacija v Evropi. No in po drugi strani je seveda dobro tudi to, da ta praznik izgublja nek ideološki predznak, ki ga je prej imel, in da se lahko v njem pač prepoznamo vsi državljanke in državljani. Torej za praznik dela, praznik tudi od osamosvojitve naprej izgublja prejšnji ideološki značaj, ki ga je tudi imel, postaja, poleg tega, da smo seveda vsi veseli prostih dni in tako dalje, v času, ko je vreme že prijetnejše, postaja nek odraz solidarnosti, ki je še vedno vrednota v Sloveniji, ustavna kategorija, ker se definiramo kot pravna in socialna država. In na ta način dobiva tudi neko recimo modernejšo perspektivo v prihodnje, kljub temu, da je v različnih evropskih državah različno tretiran in tudi različno obeležen, različno praznovan, pa vendarle na nekem univerzalnem nivoju ostaja to nek praznik delavske in širše solidarnosti in v tem smislu ga bomo obeleževali tudi v Sloveniji.

GOLOB: Bodo to tudi za predsednika vlade prosti dnevi, dejansko ali samo na papirju?

JANŠA: Na papirju ni prostih dni, dejansko pa se bomo trudili v to smer.

GOLOB: Gospod Janša, najlepša hvala.

JANŠA: Hvala vam za zanimiv pogovor.